

Αναδιάρθρωση του χρέους: Τέσσερα ενδιαφέροντα σημεία

Του Δημήτρη Μάρδα
Αν. καθηγητή Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του ΑΠΘ
www.mardas.gr

Ενθουσιασμός στο κυβερνητικό στρατόπεδο για την αναδιάρθρωση του χρέους μας μετά τη Σύνοδο Κορυφής της 21 Ιουλίου, λίβελοι χωρίς καινοτόμες προτάσεις εκ μέρους της αντιπολίτευσης και από την άλλη, σκεπτικισμός από πολύ κόσμο για το μέλλον της χώρας. Αυτή ήταν η εικόνα της χώρας ενάμιση μήνα πριν περίπου.

Η αναδιάρθρωση του χρέους, που αφορίζαν ο πρώην υπουργός οικονομικών και τόσοι άλλοι είναι πια μέρος του παιχνιδιού. Μόλις πριν λίγους μήνες, όποιος υποστήριζε ότι ο 'λογαριασμός δεν βγαίνει' και ότι η 'αναδιάρθρωση είναι αναπόφευκτο γεγονός', θεωρείτο τουλάχιστον ανεύθυνος πολίτης αν όχι μη πατριώτης, από ένα σύνολο πολιτικών που εκ των πραγμάτων διαπιστώνεται ότι έσφαλαν στις εκτιμήσεις τους.

Τα λόγια και οι πράξεις όσων υποστήριζαν τη μη αναδιάρθρωση του χρέους, έδειχναν είτε άγνοια, είτε υποκρισία, είτε έλλειψη στρατηγικής είτε τέλος κακή εκτίμηση των δεδομένων του οδυνηρού μέλλοντος της χώρας. Σήμερα μια αναδιάρθρωση με όλες τις εκφάνσεις της, ήρθε να διαψεύσει όλους όσους δεν μπορούσαν να δουν το θεοκάθαρο μέλλον αυτής της χώρας.

Θα μπορούσε ο οποιοσδήποτε να ισχυρισθεί ότι τόσο ο πρώην υπουργός οικονομικών όσο και οι άμεσα εμπλεκόμενοι στο θέμα αυτό συμπεριφέρονταν με το συγκεκριμένο τρόπο, για να μη δυναμιτίσουν την όλη έκρυθμη κατάσταση. Το ελληνικό λεξιλόγιο όμως είναι τόσο πλούσιο, που προσφέρει τη δυνατότητα λεκτικών ελιγμών ή αποφυγής ακραίων φράσεων, όταν κάποιος γνωρίζει την αλήθεια και θέλει να την αποφύγει. Οι αφορισμοί ή θέσεις που ταχύτατα διαψεύδονται θέτουν εύλογα ζητήματα αναφορικά με το βαθμό αξιοπιστίας της πολιτικής ηγεσίας.

Σημεία με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, της δήλωσης του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21^{ης} Ιουλίου είναι τα ακόλουθα:

Πρώτο: Το τετρασέλιδο κείμενο του Συμβουλίου άφηνε ανοικτούς τους όρους συμμετοχής των ιδιωτών στο πρόγραμμα της εν λόγω αναδιάρθρωσης. Το Institute of International Finance (IIF), ο εκπρόσωπος των συμφερόντων των τραπεζών ήρθε να το καλύψει. Προβλέπεται, ανάμεσα στα άλλα, είτε ανταλλαγή ομολόγων στο άρτιο για 30 χρόνια με ετήσιο επιτόκιο 4-4,5%, είτε ανταλλαγή ομολόγων με έκπτωση (στο 80% της ονομαστικής αξίας), με χρόνο διάρκειας 15 ή 30 ετών και με επιτόκιο από 5,9% έως 6,8%!!! Μέχρι τέλη Αυγούστου το ντοσιέ αυτό δεν είχε κλείσει.

Δεύτερο: Ένα σχέδιο Μάρσαλ, θα τονώσει την ανάπτυξη στρέφοντας κεφάλαια όχι σε δρόμους και γεφύρια, όπως προβλέπει σήμερα το ΕΣΠΑ αλλά σε τομείς με υψηλή προστιθέμενη αξία, όπως ο τουρισμός και οι εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Χωρίς το παραμικρό ίχνος κριτικής ανακοίνωσε ο υπουργός Ανάπτυξης κος Χρυσοχοϊδης προ ημερών, τη διάθεση ποσού 11 δις ευρώ –από ένα σύνολο 14 δις του εναπομείναντος ποσού του ΕΣΠΑ– μόνο για έργα.

Το ανασχεδιασμένο λοιπόν ΕΣΠΑ από την κα Κατσέλη, πρόβλεπε για μετά το 2010 και για όλη τη βιομηχανία, τον τουρισμό, τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την ενέργεια, το περιβάλλον την έρευνα την παιδεία κ.ά μόνο 3 δις ευρώ!.

Τρίτο: Η Οδηγία που ετοιμάζεται έχοντας θέμα την κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας των εταιριών (ΚΕΒΦΕ), επιδιώκει την προαγωγή της οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Αυτή η Οδηγία σε συνδυασμό με την οριστικοποίηση της νομοθετικής δέσμης (πέντε Κανονισμών και μιας Οδηγίας) που αποβλέπει στην μακροοικονομική εποπτεία εντός της ΕΕ, θα αλλάξει το τοπίο της Ένωσης.

Τέταρτο: Επιτέλους το διαζύγιο με τους οίκους αξιολόγησης καταγράφηκε στο κείμενο των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Λίγους μήνες πριν σε άλλο κείμενό του (της 24^{ης} Μαρτίου) σημειωνόταν ότι η ΕΕ... «θα επιδιώκει να έχει την καλύτερη βαθμολογία από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης».

Όλα όσα αναφέρονται στη χώρα μας και ηχούν τόσο ωραία, προϋποθέτουν την ευλαβική τήρηση των υποχρεώσεων της, όπως αυτές δίνονται στο Μνημόνιο και το Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα. Διαφορετικά, όλα θα ανατραπούν σε μια νύκτα και το όνειρο θα γίνει πάλι εφιάλτης.